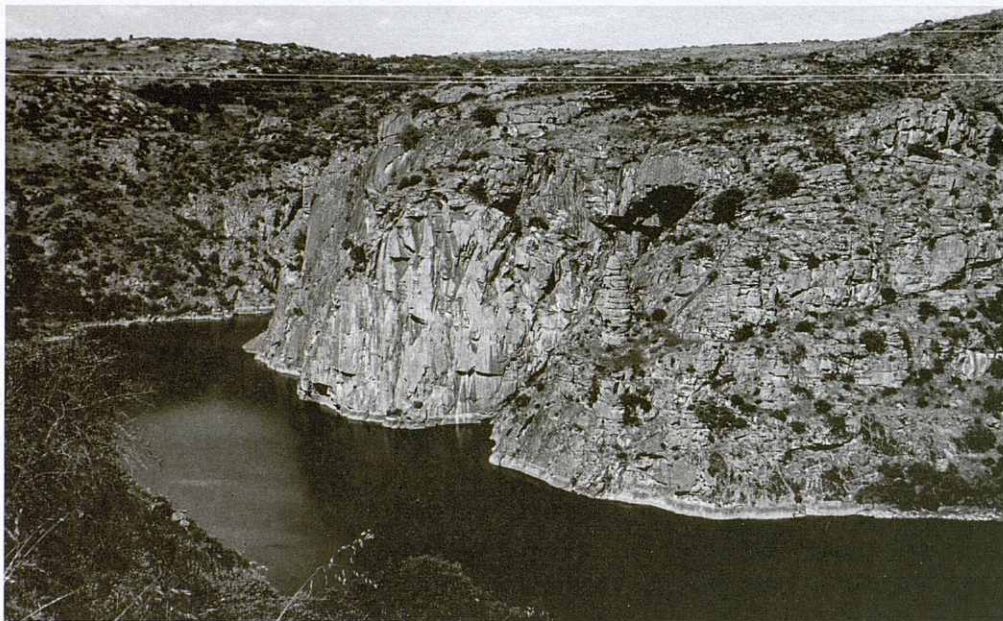

zilla. A les set de la tarda arribem a l'Alquería de Mámoles on ens allotgem, i un cop descansats del viatge i mentre no és l'hora de sopar, caminem un quilòmetre i mig fins als antics cups, des d'on per primera vegada albirem els Arribes del Duero. Loli i Jose ens han preparat un sopar excel·lent amb patates fregides de les de veritat (com diuen els nens). A la sobretaula xerrem amb Jose sobre els plans del dia següent i ens recomana un viatge en vaixell pel Duero amb el seu amic Paco. A partir d'aquí s'estableix una gran comunicació que durarà els tres dies d'estada a l'alqueria.

El dia 4 a les deu ens trobem a Fermoselle, la capital de la comarca del Sayago, amb en Paco, que ens conduirà a l'embarcador dels Arribes, on navegarem durant dues hores per

Zamora: Los Arribes del Duero. Foto: Teresa Madrid

les aigües manses entre penya-segats i camps de conreu, acompanyats per rapinyaires i altres espècies d'aus que ens sobrevolen enmig d'una naturalesa escarpada i silenciosa, ja que només se sent el soroll de la nostra barca que és petita i amb prou feines sona. Aquesta calma és interrompuda per la degustació d'un hornazo (espècie d'empanada) farcit, que ens ha preparat el nostre barquer, i que reguem amb un vi dels Arribes.

De tornada a Fermoselle, hem comprat queviures i en Paco ens diu que pugem al mirador, que és una talaia des d'on es veu la part per la qual hem navegat i les dues ribes del riu, Espanya i Portugal. De les dues ribes, en Paco deia que l'espanyola era més salvatge i que la portuguesa era més humana, ja que gran part encara la cultiven. Diuen els portuguesos que ells sempre han estat en crisi.

A la tarda anem a conèixer diversos miradors sobre els Arribes i descendim per una pista rural a Ambaguas, que és on s'uneixen el Tormes i el Duero. La localitat de Fermoselle ofereix un mirador sobre el parc natural que és també una lliçó d'història. Cruïlla de camins entre el portuguès i l'espanyol, la comarca està marcada per la confluència entre dos rius que són més que cursos d'aigua, el Duero i el Tormes. Des d'aquí anem al Teso de San Cristóbal (Turó de San Cristóbal). Es tracta d'un paratge denominat santuari de les roques, que és també un mirador sobre el riu Tormes. De tornada parem a la gran presa d'Almendra, sobre el Tormes, al terme municipal de Vilariño.

El dia 5 l'excursió serà pels voltants de Mámoles i el Castro Celta o Teso de San Mamedes.

A tota la comarca s'observen parets de pedra seca molt diferents a les que estem acostumats: "Desde la Baja Edad Media los sayagueses comenzaron a adaptar el entorno para facilitar el trabajo de las tierras y el cuidado de los animales. LAS PAREDES DE PIEDRA, en prados, cortinas, huertos y cortinos, delimitan las propiedades privadas de cada vecino y son parte de nuestro

mayor patrimonio". Hi ha quatre tipus de pedres que unides formen les parets: Pedra gran vertical, clavada a terra, CINCÓN, pedra horitzontal plana, PELGÓN, pedra gran recolzada a terra, TIJERA i pedra plana per finalitzar la paret, COBERTERA.

A Torregamones hi ha els motlles tallats a la pedra per a la construcció d'instruments de fusta en el qual es col·locava l'animal per tirar de l'arada. A Villardiega de la Rivera tenim el Potro: quatre columnes de pedra que servien per ferrar els animals de conreu, la Mula: Verro celta i figures de pedra a les parets extretes del Castro. El Castro és un paratge de gran bellesa sobre els Arribes en què es troba la pedra Redonda. Aquest lloc és espectacular per la floració de les plantes aromàtiques. A Villadepera, al bar la Sierra, la Conchi ens improvisa un dinar d'ous ferrats, cansalada i fruita la mar